

Vergaderjaar 2005–2006

26 991

Voedselveiligheid

Nr. 138

**BRIEF VAN DE MINISTERS VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit EN VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIEN EN
SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 februari 2006

Met onze brief van 23 juni 2005 (Kamerstuk 26 991, nr. 122) hebben wij het traject aangegeven tot besluitvorming over de openbaarmaking controlegegevens Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). Bijgaand treft u een algemeen kader voor openbaarmaking en ons besluit over de openbaarmaking van de vier onderzochte cases.

Met deze brief wordt invulling gegeven aan de motie Waalkens (TK vergaderjaar 2005–2006, 26 991 nr. 130).

1. Waarom openbaarmaking van gegevens?

Met openbaarmaking van controlegegevens wordt beoogd om transparantie te bieden aan partijen – inclusief de consument – binnen de (voedsel)productieketen, zodat zij hierop hun keuze kunnen baseren. We hebben de ambitie om op langere termijn met openbaarmaking ook het nalevingsniveau te verhogen.

Inzicht in de bevindingen van de VWA is vooral van belang voor het vergroten van de keuzemogelijkheid van partijen binnen de keten. De overheid streeft er naar het handelen zo transparant en inzichtelijk mogelijk te maken. Dit is daarom een belangrijk aandachtspunt binnen het Project Andere Overheid. Ook in de Kaderstellende visie op toezicht (TK, vergaderjaar 2005–2006, 27 831, nr. 15) is aangegeven dat de toezichthouder zijn bevindingen zoveel mogelijk actief openbaar maakt. Openbaarmaking wordt in praktijk gebracht bij onder meer de Onderwijsinspectie, de Autoriteit Financiële Markten, de Inspectie voor Verkeer en Waterstaat en de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

2. Werkwijze

Er is gestart met een onderzoek aan de hand van vier cases. Deze cases hebben een tweeledig doel: algemene criteria ontwikkelen voor alle gegevens en besluitvorming over de openbaarmaking van de specifieke gegevens van de cases. De cases zijn zo gekozen dat een zo groot mogelijk deel van het werkveld van de VWA onderzocht wordt.

De uitgangspunten en bevindingen van het onderzoek zijn gepresenteerd en besproken met belanghebbenden op verschillende momenten. Met de resultaten hiervan is in het algemeen kader rekening gehouden. Daarnaast is onderzoek gedaan onder consumenten, waaruit bleek dat 89% van de bevroegde consumenten voorstander van openbaarmaking is. Het onderzoek heeft bovendien laten zien dat openbaarmaking weinig negatieve gevolgen lijkt te hebben voor de (internationale) handel, maar hieraan juist kansen kan bieden.

Het onderzoek heeft ons tot de conclusie geleid dat openbaarmaking van individuele controlegegevens van de VWA wenselijk is. De openbaarmaking zal daarom op korte termijn ter hand worden genomen. Daarbij zullen drie van de onderzochte cases dienen als concrete projecten. Op basis van het algemeen kader zal de openbaarmaking vervolgens stapsgewijs over het gehele werkveld van de VWA worden verbreed.

De openbaarmaking van de controlegegevens in de geselecteerde cases zal in de eerste periode gebeuren binnen het algemene juridische kader voor actieve openbaarmaking, zoals dat is vastgelegd in de Wet openbaarheid van bestuur. De in deze wet vervatte uitzonderingsgronden en beperkingen zijn daarmee van toepassing. In dit verband is tevens van belang dat de openbaarmaking geen punitief maar louter een informatief karakter zal dragen. Ten behoeve van de openbaarmaking van een serie controlegegevens zal telkens een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht worden genomen, waardoor de hieraan verbonden waarborgen – onder meer in de sfeer van een adequate rechtsbescherming – van kracht zijn.

Algemeen kader voor openbaarmaking van gegevens

Het opgestelde algemeen kader geeft aan waaraan voldaan moet zijn om over te gaan tot openbaarmaking.

Het type gegevens

- Centraal staat of een onderneming wel of niet voldoet aan de wettelijke eis of norm.
- De gegevens dienen een duidelijke relatie te hebben met de aard of veiligheid van het geleverde product en van redelijk belang zijn.
- De gegevens worden openbaar gemaakt, ongeacht of ze positief of negatief uitvallen.
- De gegevens zullen gedurende 3 jaar beschikbaar zijn.

Eisen aan de controles

- Controles dienen op uniforme wijze te worden uitgevoerd.
- Rechtsongelijkheid dient te worden geminimaliseerd.

Waarborgen

- Het doel van de controle mag niet worden gehinderd door de openbaarmaking van gegevens.
- Ondernemingen worden voorafgaand aan publicatie in de gelegenheid gesteld hun eigen zienswijze toe te voegen aan de bevindingen van de VWA. Hiervoor krijgen zij twee weken. Indien het bedrijf kan aantonen dat op eigen initiatief de betrokken producten niet in de handel terecht zijn gekomen, zal het controlegegeven niet worden gepubliceerd.
- Voor een juist begrip, het voorkomen van misbruik en het inkaderen

van gegevens dient contextinformatie beschikbaar te zijn. Deze dient te bestaan uit onder meer een uitleg van het toezichtsbeleid en het risico dat met negatieve resultaten verbonden is. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de motie Van den Brink (TK, vergaderjaar 2005–2006, 26 991, nr. 131).

- In verband met het genereren en opsparen van de resultaten zal de daadwerkelijke openbaarmaking van de gegevens minimaal drie maanden na de startdatum plaatsvinden.
- Voordat van start gegaan zal worden met openbaarmaking van controlegegevens voor de betreffende cases worden de betrokkenen per brief geïnformeerd. Alleen de gegevens die hierna gegenereerd worden, komen in aanmerking voor openbaarmaking.

Het algemeen kader zal de eerstkomende tijd ook in juridische zin verder vorm krijgen. Hiertoe zal worden gewerkt aan voorstellen voor wet- en regelgeving specifiek ten behoeve van openbaarmaking van controlegegevens door de VWA.

3. Voorstellen per casus

HACCP-slachthuizen

De gegevens met betrekking tot HACCP-slachthuizen zullen openbaar gemaakt worden. De streefdatum hiervoor is 1 januari 2007 (de gegevens verschijnen vervolgens per 1 april 2007 op de website). Openbaar wordt gemaakt of de ondernemer het HACCP-systeem voldoende of onvoldoende beheerst. In de contextinformatie wordt aangegeven dat het bedrijf wordt stilgelegd indien er een gevaar voor de volksgezondheid bestaat. Bij structurele problemen wordt de erkenning ingetrokken.

Hiermee willen we bereiken dat alle slachthuizen hygiënisch werken, dus voldoen aan de HACCP-eisen. Ook krijgen alle partijen, inclusief de consument, zicht op de hygiëne van de slachthuizen. Afnemers zorgen vervolgens dat slachthuizen het HACCP-systeem in acht nemen.

Residuen van bestrijdingsmiddelen

De gegevens met betrekking tot residuen van bestrijdingsmiddelen zullen openbaar gemaakt worden. De streefdatum hiervoor is 1 juli 2006 (de gegevens verschijnen vervolgens per 1 oktober 2006 op de website). Openbaar wordt gemaakt of de onderneming al dan niet voldoet aan de wettelijke eisen. In het laatste geval wordt aangegeven dat residu van een bepaalde stof is aangetroffen in een gehalte boven de Maximum Residue Levels (MRL). In dat geval wordt ook een risico-analyse toegevoegd. In de contextinformatie zal de werkwijze van risicogestuurd toezichtsbeleid worden uitgelegd.

Hiermee krijgen consumenten en andere ketenpartijen antwoord op de vraag bij welke supermarkten en groothandels groente en fruit aan de normen voldoen. Door het openbaar maken van gegevens zal een algemeen en objectief beeld van de veiligheid van de producten ontstaan en zullen afnemers eerdere schakels in de keten aanspreken op het voldoen aan residunormen.

Signaleringsonderzoek transvetzuren

De gegevens met betrekking tot transvetzuren zullen openbaar gemaakt worden. De streefdatum hiervoor is 1 juli 2006 (de gegevens verschijnen vervolgens per 1 oktober 2006 op de website). Openbaar wordt gemaakt

of de onderneming wel of niet terecht (met sticker of poster) aangeeft te frituren in vloeibaar frituurvet.

In de contextinformatie wordt verwezen naar de campagne «Verantwoord frituren» en het verschil tussen vloeibare en vaste vetten zal worden uitgelegd.

Daarmee komen alle snackbars en cafetaria's hun afspraken na binnen de campagne «Verantwoord frituren». Dit voorkomt misleiding van consumenten en stimuleert gezondere frites en snacks, resulterend in verhoging van de volksgezondheid.

Leeftijdscntroles drank in de horeca

Deze case is tot nader order stopgezet. Uit de analyse blijkt dat er te veel ongewenste neveneffecten zullen optreden. Openbaarmaking van gelegenheden die de leeftijdsgrenzen overtreden zal naar verwachting een aanzuigende werking op jongeren hebben. Met de huidige aanpak betekent dit dat de gegevens met betrekking tot leeftijdscntroles drank in de horeca niet openbaar gemaakt zullen worden.

4. Vervolg

Het vervolgtraject is gericht op uitbreiding van het openbaar maken van de gegevens van de VWA. Hiervoor zijn de volgende acties te voorzien.

In 2006 en 2007 zullen andere controlegegevens getoetst worden aan het bestaande algemeen kader. In 2006 gebeurt dit in ieder geval voor de hygiëne en voedselveiligheid bij ambachtelijke bereiders en de veiligheid van doe-het-zelfproducten.

Tevens zullen de resultaten van de cases in de loop van 2007 worden geëvalueerd voordat besluitvorming over de definitieve vormgeving van openbaarmaking plaatsvindt. Hierbij zal met name aandacht zijn voor het juridisch kader.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
C. P. Veerman

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J. F. Hoogervorst